

Sammanfattning

En arbetsgivare inom massa- och pappersindustrin har i samband med en omorganisation tillskapat en befattning benämnd kvalitetsingenjör. Fråga om huruvida kvalitetsingenjörens arbetsuppgifter omfattas av tjänstemannaavtal eller arbetaravtal.

ARBETSDOMSTOLEN

DOM
2006-08-30
StockholmDom nr 87/06
Mål nr A 25/05

KÄRANDE

Sif, 105 32 STOCKHOLM

Ombud: förbundsjuristen Ulf Åkesson, Sif, adress som ovan

SVARANDE

1. Föreningen Sveriges Skogsindustrier, Box 16006, 103 21 STOCKHOLM

2. Vallviks Bruk AB, 556445-8163, Box 176, 820 21 VALLVIK

Ombud för båda: chefsjuristen Andreas Edenman, ARBIO AB, c/o

Föreningen Sveriges Skogsindustrier, adress se ovan under 1.

SAKEN

skadestånd på grund av kollektivavtalsbrott

Mellan å ena sidan Föreningen Sveriges Skogsindustrier och å andra sidan Svenska Pappersindustriarbetareförbundet, Sif, Svenska Civilingenjörsförbundet och Ledarna gäller kollektivavtal om allmänna anställningsvillkor för anställda inom massa- och pappersindustrin.

Avtalet om allmänna anställningsvillkor innehåller bl.a. följande.

§ 1 Avtalets omfattning**Mom. 1**

Avtalet gäller för anställda vid företag inom massa- och pappersindustrin som är anslutna till Föreningen Sveriges Skogsindustrier.

Anmärkning

Parterna konstaterar att avtalet innebär att det etablerats ett avtalsområde inom massa- och pappersindustrin såvitt avser tillämpning av de allmänna anställningsvillkoren.

Eftersom de olika arbetstagarparterna även i fortsättningen har olika löneavtal och olika avtal om pensioner och avtalsförsäkringar m m är förbundsparterna överens om att förutsättningarna för definition av avtalsområden vid tillämpning av LAS och de olika avtalsförsäkringarna kan vara desamma som tidigare.

Mellan Föreningen Sveriges Skogsindustrier och Sif träffas varandra i allmänhet avlösande kollektivavtal avseende löner för tjänstemän inom massa- och pappersindustrin. Det i målet aktuella löneavtalet gäller för tiden den 1 april 2004 – den 31 mars 2007.

Mellan Svenskt Näringsliv och Förhandlings- och samverkansrådet PTK gäller kollektivavtal om ITP och TGL. Dessa avtal är bindande för bl.a. medlemmar i Föreningen Sveriges Skogsindustrier och Sif.

Vallviks Bruk AB är medlem i Föreningen Sveriges Skogsindustrier och är därigenom bundet av samtliga angivna kollektivavtal. Bolaget har i Vallvik en anläggning för tillverkning av sulfatmassa med omkring 200 anställda, av vilka 50 är tjänstemän och 150 är arbetare. Vid fabriken finns ett laboratorium. Före den 1 april 2004 var fem personer verksamma i laboratoriets dagverksamhet, nämligen en laboratorieingenjör och fyra daglaboranter. Befattningen som laboratorieingenjör och chef för laboratoriet innehades av I.G., som är medlem i Sif. Hennes arbetsuppgifter som laboratorieingenjör föll under Sifs avtalsområde. Under år 2004 genomfördes en organisationsförändring som innebar bl.a. att I.G. den 1 april 2004 tillträdde en befattning som kvalitetsingenjör vid laboratoriet. Bolaget har i fråga om denna befattning inte tillämpat vare sig det för Sif gällande löneavtalet eller de för Sif gällande avtalen om ITP och TGL, utan har i stället tillämpat kollektivavtal som på arbetstagensidan har träffats av Svenska Pappersindustriarbetareförbundet.

Mellan parterna har uppstått tvist huruvida bolaget har brutit mot de för Sif gällande kollektivavtalen avseende lön, ITP och TGL genom att dessa avtal efter den 1 april 2004 inte har tillämpats i fråga om I.G:s anställning som kvalitetsingenjör.

Sif har efter stämning på arbetsgivarparterna yrkat att Arbetsdomstolen skall förplikta bolaget att till Sif utge allmänt skadestånd för kollektivavtalsbrott med 100 000 kr jämte ränta enligt 4 och 6 §§ räntelagen från den 19 februari 2005 till dess betalning sker.

Arbetsgivarparterna har bestritt käromålet. Inget skadestandsbelopp har vitsordats som skäligt i och för sig. Den yrkade räntan har vitsordats som skälig.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Till utveckling av talan har parterna anfört i huvudsak följande.

Sif

Vid bolagets laboratorium i Vallvik fanns tidigare en laboratorieingenjör som också var chef för laboratoriet, fyra daglaboranter och sex skiftgående laboranter. Genom en omorganisation den 1 april 2004 drogs en daglaborantbefattning in och en ny befattning som kvalitetsingenjör inrättades. Vid laboratoriet finns i dag 11 befattningar: en laboratorieingenjör som även är chef för laboratoriet, en kvalitetsingenjör, tre daglaboranter och sex skiftgående laboranter.

Laboratorieverksamheten är uppdelad i dag- och skiftlaboratorium. Daglaboratoriet hanterar analyser av mer övergripande och framåtsyftande karaktär, medan skiftlaboratoriet sköter analyser av den löpande produktionen. Den nuvarande organisationen genomfördes på initiativ av produktionschefen B.H. sedan det under år 2003 hade konstaterats att det fanns ett behov av kompetensförstärkning på laboratoriet. Det fanns även behov av att avlasta

laboratorieingenjören, som ägnade hälften av sin arbetstid åt att leda laboratoriet och resterande tid åt att biträda bolagets marknadsavdelning. Vid denna tidpunkt innehades befattningen som laboratorieingenjör och chef för laboratoriet av I.G. Hon hade tillträtt befattningen år 1998, då hon anställdes vid bruket.

Beträffande avtalstillhörigheten för de befattningar som förekommer inom laborativ verksamheten kan konstateras följande. Laboratorieingenjören har en tjänstemannabefattning, och i den delen föreligger ingen tvist mellan parterna. Daglaboranterna har av bolaget hänförs till Svenska Pappersindustriarbetareförbundets avtalsområde. Detta anser Sif i och för sig vara felaktigt. Den saken aktualiseras dock inte i denna tvist, som endast rör avtalstillhörigheten för den nya befattningen som kvalitetsingenjör. Även denna befattning har av bolaget hänförs till pappersavtalets område, medan Sif anser att den är en tjänstemannabefattning som faller in under de för Sif gällande avtalen.

I.G. har en magisterexamen om 180 poäng med biologi som huvudämne samt en gymnasieläroexamen från Lärarhögskolan. Som småbarnsförälder fann hon att befattningen som laboratorieingenjör med dess personalansvar var betungande. Efter samråd med produktionschefen B.H. utformade I.G. ett förslag till ny organisation för laboratoriet. Förslaget innebar att det i framtiden skulle finnas två ingenjörstjänster i stället för en. Det hade under en lång tid funnits planer på att inrätta en helt ny ingenjörsbefattning vid sidan av den redan befintliga. Avsikten med den nya ingenjörsbefattningen, som till en början benämndes ”laboratorieingenjör-marknad”, var att åstadkomma ett ökat tekniskt stöd åt bolagets försäljnings- och marknadsorganisation.

Den 21 augusti 2003 presenterade produktionschefen B.H. förslaget. Tanken var att man skulle utnyttja en vakans som uppstått inom bolaget. Förslaget diskuterades inom ledningsgruppen och man beslöt att det skulle genomföras. Den nya ordningen innebar att dagverksamheten vid laboratoriet skulle omfatta av fyra daglaborantbefattningar och två ingenjörsbefattningar. Det förslag som lades fram i augusti 2003 kom emellertid inte att genomföras då. Anledningen till detta var att det inte fanns utrymme för att inrätta en ny ingenjörsbefattning vid denna tidpunkt. Det beslutades att den nya ingenjörsbefattningen skulle tillsättas så snart det uppstod en vakans.

Den 13 november 2003 informerade bolaget om tilltänkta organisationsförändringar vid laboratoriet. Vid den här tidpunkten stod det klart att befattningen ”daglaborant-marknad/specialanalyser”, som innehades av B-I.E., skulle försvinna eftersom hon skulle gå i avtalspension. Det uppstod därmed ett utrymme som kunde utnyttjas för att inrätta den nya befattningen som kvalitetsingenjör. Bolaget överlämnade ett skriftligt förslag som upptog de befattningar som skulle finnas vid laboratoriet. Förslaget innebar att I.G:s respektive B-I.E:s arbetsuppgifter skulle fördelas på två nya befattningar, nämligen dels ”laboratorieingenjör-marknad” (senare benämnd kvalitetsingenjör) och dels ”laboratorieingenjör-analys” (senare benämnd laboratorieingenjör). I förslaget angavs att ”laboratorieingenjör-marknad” skulle ge något mer tekniskt marknadsstöd till försäljningen än tidigare och

att alla laboranter skulle vara underställda ”laboratorieingenjör-analys”. I övrigt överensstämde förslaget med det förslag som B.H. lämnat till ledningsgruppen i augusti 2003.

Den 26 november samt den 18 och 19 december 2003 förhandlade bolaget med Sif, Svenska Pappersindustriarbetareförbundet (Pappers) och Ledarna om den nya organisationen. Bolaget lade fram ett förslag som i huvudsak överensstämde med det som B.H. hade utarbetat i augusti 2003. Det fanns dock två nyheter i bolagets förslag. Den ena nyheten var att befattningen som kvalitetsingenjör skulle omfattas av avtalet för Pappers. Den andra nyheten gällde befattningens inplacering i organisatoriskt hänseende. I det ursprungliga förslaget hade de båda ingenjörsbefattningarna varit sidoordnade och direkt underställda produktionschefen B.H. Det slutliga förslaget innebar – som en följd av den ändrade avtallstillhörigheten – att kvalitetsingenjören i organisatoriskt hänseende skulle vara underställd laboratorieingenjören. Det bakomliggande skälet var att produktionschefens arbetstider annars skulle påverkas på ett sätt som inte var önskvärt.

Vid förhandlingen gjorde bolaget gällande att den nya befattningen som kvalitetsingenjör skulle falla under Pappers avtal. Detta ställningstagande synes inte ha varit grundat på någon bedömning av det faktiska innehållet i den aktuella befattningen. Skälet för bolagets inställning var i stället att man önskade ta hänsyn till att det skulle försvinna fler arbetstillfällen inom Pappers avtalsområde än inom tjänstemannaområdet vid de rationaliseringar som genomfördes vid tidpunkten för omorganisationen av laboratoriet.

Bolaget har därefter tillämpat Pappers avtal på befattningen som kvalitetsingenjör. Detta har lett till att flera avtal som gäller mellan Sif och Föreningen Sveriges Skogsindustrier inte har tillämpats på den befattning som innehas av I.G., däribland ITP-avtalet och Sifs löneavtal.

Till befattningen som ”laboratorieingenjör-analys” nyrekryterades E.O., som tillträdde befattningen den 1 april 2004.

Av befattningsbeskrivningen för kvalitetsingenjören framgår tydligt att kompetenskraven innefattar högskoleingenjörsexamen med kemiinriktning eller motsvarande kunskaper och erfarenheter. Vidare anges följande kompetenskrav: erfarenhet av forsknings-, utvecklings- och laboratoriearbete, mycket goda kunskaper om kvalitetskrav på produkterna och kundkännedom, goda kunskaper och erfarenhet av kvalitetsarbete och kvalitetssystem samt mycket god förmåga att uttrycka sig i tal och skrift på svenska och engelska samt gärna på ytterligare språk. Av befattningsbeskrivningen för kvalitetsingenjören framgår vidare att det ställs sådana kompetenskrav som typiskt sett kännetecknar en tjänstemannabefattning. Enligt befattningsbeskrivningen är den övergripande funktionen för befattningen att säkerställa överenskommen kvalitetskontroll och att fungera som tekniskt marknadsstöd åt försäljningsorganisationen.

En liten del av kvalitetsingenjörens arbetsuppgifter utgörs av sådana arbetsuppgifter som tidigare utfördes inom ramen för den daglaborantbefattning

som innehades av B-I.E. Andra arbetsuppgifter har hämtats från den laboratorieingenjörsbefattning som I.G. tidigare innehade. Befattningen som kvalitetsingenjör innehåller följande arbetsuppgifter.

1. Utföra slutklassning och enhetsgruppering av massa
2. Framställa produktrapporter
3. Ansvara för företagets kvalitetskontroll och kvalitetsrapportering
4. Följa utveckling och trender inom massa- och pappersprovning samt kvalitets- och miljöstandarder
5. Analysera och rapportera kvalitetsavvikelser samt utifrån dessa initiera förbättringar av provtagningar och rutiner för produktionskontroll
6. Uppdatera laboratoriets rutiner inom ledningssystemet och ackrediteringen
7. Fungera som tekniskt marknadsstöd till försäljningen
8. Delta i produktutvecklingen
9. Ersätta laboratorieingenjören vid dennes frånvaro

Arbetsuppgifterna vid p. 1 och 2 utfördes tidigare av daglaboranten B-I.E., medan arbetsuppgifterna vid p. 3 och 5-7 utfördes av I.G. i hennes tidigare befattning som laboratorieingenjör. Vad som anges vid p. 4, 8 och 9 är nya arbetsuppgifter som tillförts kvalitetsingenjörsbefattningen.

Befattningsbeskrivningen för den indragna daglaborantbefattning som innehades av B-I.E. var densamma som för övriga laboranter. Därutöver arbetade B-I.E. med slutklassning och enhetsgruppering av massa samt framställande av produktrapporter.

Av det anförda följer att I.G:s befattning som kvalitetsingenjör har ett väsentligen annat innehåll än den laborantbefattning som B-I.E. tidigare innehade. Det är sammanfattningsvis fråga om en helt ny befattning där större delen av arbetsuppgifterna härstammar från den laboratorieingenjörsbefattning som I.G. tidigare hade och som ostridigt omfattades av tjänstemannaavtalen.

Kollektivavtalsförhållandena vid bolaget

Det gemensamma avtalet om allmänna anställningsvillkor avseende anställda inom pappers- och massaindustrin har ostridigt inte någon betydelse vid fastställandet av vilket avtal som skall gälla för en viss befattning. I anslutning till antagandet av det gemensamma avtalet uttalade parterna att det nya avtalet inte skulle förändra sättet att definiera gränser, organisationsrätt eller på annat sätt förändra eller skapa nya förhållanden mellan organisationerna.

Frågan om organisationsgränser berördes vid antagandet av det gemensamma avtalet även genom att det i förhandlingsprotokollet angavs att parterna noterat att de fackliga organisationerna träffat en överenskommelse om gemensamt agerande vad gäller rådgivning, lösande av tvister samt hantering av organisationsgränser vid tillämpning av avtalet. Det angavs även att det redan fanns ett antal enskilda och lokala överenskommelser som träffats med utgångspunkt i innehållet i gamla avtal och att dessa fortfarande i princip skulle gälla även efter det att det nya gemensamma avtalet om allmänna bestämmelser trätt i kraft.

Det tjänstemannaavtal som gällde fram till antagandet av det gemensamma avtalet hade sitt ursprung i det gamla PTK-avtalet. PTK-avtalet har blivit normerande för i stort sett alla branschavtal, däribland avtalen inom pappers- och verkstadsområdena. Dessa avtal har samma sakliga tillämpningsområde i den meningen att de principer för gränsdragning som gäller mellan Sif och Svenska Metallindustriarbetareförbundet (numera IF Metall) har betydelse för tjänstemannaavtalets tillämpningsområde även inom pappers- och massaindustrin. Det finns en gränsdragningsöverenskommelse mellan Sif och metallindustriarbetareförbundet som innebär att daglavoranter normalt faller under Sifs avtalsområde. Detta synsätt har tillämpats även inom pappers- och massaindustrin. Föreningen Sveriges Skogsindustrier har genom sin avtalsbundenhet accepterat den rådande ordningen för respektive avtals tillämpningsområde.

Grunderna för Sifs talan

Bolaget har valt att tillämpa pappersavtalet på den nyinrättade befattningen som kvalitetsingenjör trots att det är fråga om en tjänstemannabefattning som faller in under Sifs avtal med Föreningen Sveriges Skogsindustrier. Det finns inget gränsdragningsavtal mellan Sif och Pappers som kan tjäna till ledning för vilket avtal som skall tillämpas. De traditioner som vuxit fram för att fastställa gränsdragningen mellan tjänstemanna- och arbetarområdet får då tillämpas. Gränsdragningen mellan Sifs och metallindustriarbetareförbundets avtal bör därvid anses vägledande. Befattningarna inom daglaboratoriet faller enligt denna gränsdragning under Sifs avtalsområde, medan befattningarna inom skiftlaboratoriet faller under metallindustriarbetareförbundets avtalsområde. Detta är den normala tillämpningen även inom pappers- och massa-industrin.

Sif gör vidare gällande att de arbetsuppgifter som är förenade med befattningen som kvalitetsingenjör är av sådant slag att befattningen faller inom tillämpningsområdet för Sifs avtal. Arbetsinnehållet och uppställda kompetenskrav utvisar att det är fråga om en helt ny befattning utan koppling till den indragna laborantbefattningen.

Bolaget har genom att tillämpa pappersavtalet på den aktuella befattningen brutit dels mot det löneavtal som gäller mellan Sif och Föreningen Sveriges Skogsindustrier, dels mot de avtal om ITP och TGL som gäller mellan Svenskt Näringsliv och Förhandlings- och samverkansrådet PTK.

Arbetsgivarparterna

Verksamheten vid bolagets anläggning i Vallvik

Produktionen av sulfatmassa vid bolagets anläggning pågår dygnet runt. Den övervakas och sköts av sex olika skiftlag, i vilka ingår tolv operatörer och en skiftlaborant. Samtliga befattningar regleras av Pappers avtal. Varje skiftlag har en produktionsledare som är tjänsteman och vilkens arbete faller under kollektivavtal med Ledarna. Produktionsledaren har personalansvar för skiftlaget. Ytterst ansvarig för produktionen är produktionschefen B.H.

Direkt under honom arbetar flera driftsingenjörer och en laboratorieingenjör. Dessa befattningar regleras av Sif-avtalet. Det finns även två verkmästare vilkas arbete regleras av kollektivavtal med Ledarna. Chef för laboratoriet är laboratorieingenjören, som har personalansvar för bl.a. tre laboranter och en kvalitetsingenjör. Kvalitetsingenjören är alltså underställd laboratorieingenjören i organisatoriskt hänseende.

Före den 1 april 2004, då I.G. tillträdde befattningen som kvalitetsingenjör, var fem personer verksamma i laboratoriets dagverksamhet. Det fanns fyra daglaboranter och en laboratorieingenjör. Tre av daglaboranterna hade arbetsuppgifter av samma karaktär medan den fjärde, ”daglaborant-marknad/specialanalyser”, hade vissa arbetsuppgifter av annat och delvis mer avancerat slag. Den sistnämnda tjänsten innehades i den tidigare organisationen av B-I.E. Befattningen som laboratorieingenjör innehades av I.G., som även var chef för laboratoriet. De befattningar som var underställda laboratorieingenjören reglerades även vid den här tiden av pappersavtalet.

Omorganisation och lokal överenskommelse om avtalstillhörigheten

Bolaget genomförde under år 2003 en personalminskning, som innebar bl.a. att antalet befattningar vid bolaget reducerades med 10,5 och att 14 personer erbjöds och accepterade avtalspension. Personalminskningen påverkade laboratoriet, eftersom B-I.E. var en av dem som accepterade avtalspension. I.G. ombads i detta skede att se över arbetsinnehållet i den tjänst som B-I.E. innehaft. Anledningen till det var att I.G. själv var aktuell för tjänsten. I.G. hade nämligen framfört önskemål om förändring av sina arbetsuppgifter bl.a. i fråga om det personalansvar som hon hade. Bolaget var positivt inställt till att undersöka möjligheterna att tillmötesgå I.G:s önskemål.

I.G. utarbetade ett förslag till framtida fördelning av arbetsuppgifterna mellan den tjänst som B-I.E. innehaft och den tjänst som I.G. innehade vid tidpunkten. I.G:s förslag behandlades mellan parterna vid medbestämmandeförhandlingar den 18 och 19 december 2003. Vid dessa förhandlingar – som även behandlade frågor med anledning av personalminskningen – blev parterna överens om att fördela arbetsuppgifterna på ett nytt sätt.

Av protokollet från förhandlingen framgår följande. De arbetsuppgifter som utfördes av laboratorieingenjören och ”daglaborant marknad/specialanalyser” skulle enligt bolagets förslag fördelas mellan två nya befattningar, nämligen en ”laboratorieingenjör-marknad” (senare kvalitetsingenjör), som skulle tillhöra pappersavtalets område, och en ”laboratorieingenjör-analys” (senare laboratorieingenjör), som skulle tillhöra Sifs avtalsområde. ”Laboratorieingenjör-marknad” skulle i större utsträckning än tidigare ge tekniskt marknadsstöd åt försäljningsorganisationen. Alla daglaboranter skulle bli underställda befattningen som ”laboratorieingenjör-analys”, vilken i sin tur skulle vara direkt underställd produktionschefen. De båda laboratorieingenjörerna skulle ha samma arbetstider som daglaboranterna. För båda skulle gälla som kompetenskrav att de hade utbildning som civilingenjör eller motsvarande. I protokollet angavs vidare bl.a. att Sif godkänner företagets förslag.

Till protokollet hör en bilaga med protokollsankmärkning upprättad av M.S., som vid förhandlingen företrädde Sif. I protokollsankmärkningen angavs att kollektivavtalstillhörigheten för befattningen som ”laboratorieingenjörmarknad” enligt Sifs uppfattning skulle fastställas enligt de regler som gäller för gränsdragningen mellan tjänstemannabefattning och kollektivbefattning innan det slutligt bestämdes om befattningen skulle tillhöra pappersavtalet. Protokollsankmärkningen är daterad den 20 februari 2004. Den har tillkommit först efter det att förhandlingen avslutades den 19 december 2003. Det som protokollsankmärkningen ger uttryck för framfördes inte från Sifs sida vid förhandlingen. Vid förhandlingstillfället rådde enighet om att befattningen som kvalitetsingenjör skulle regleras av pappersavtalet och att befattningen som laboratorieingenjör skulle regleras av Sif-avtalet.

De lokala parterna träffade enligt arbetsgivarparternas uppfattning vid förhandlingen ett kollektivavtal om avtalstillhörigheten för kvalitetsingenjören. Under alla förhållanden måste protokollsankmärkningen uppfattas som en hänvisning till en alternativ tvistelösning i form av överenskommelse om gränsdragning mellan Sif och Pappers. Någon sådan gränsdragningsöverenskommelse har inte träffats.

Det skall tilläggas att en överenskommelse om kvalitetsingenjörens avtalstillhörighet kan ingås med rättslig verkan mellan de lokala parterna. De centrala kollektivavtalen bygger nämligen på att sådana lokala överenskommelser träffas, och så sker också i praktiken.

Tillämpligt kollektivavtal för kvalitetsingenjören

Det centrala kollektivavtalet ger inte någon ledning för bestämmande av kvalitetsingenjörens avtalstillhörighet. På de avtalsområden där Föreningen Sveriges Skogsindustrier träffar kollektivavtal föreligger det inte någon konsekvent gränsdragning mellan arbetaravtal eller tjänstemannaavtal i fråga om sådant arbete som utförs av daglaboranter, inklusive det arbete som utförs av kvalitetsingenjören. Det bestrids att det normala skulle vara att tillämpa tjänstemannaavtal på det arbete som de i målet aktuella daglaboranterna inklusive kvalitetsingenjören utför. Avgörande för avtalstolkningen är hur tillämpningen skett på det aktuella företaget. Vad som gäller på andra avtalsområden – t.ex. inom verkstadsindustrin – saknar betydelse för bedömningen.

Vid bestämmande av avtalstillhörigheten är det av betydelse att daglaboratoriets verksamhet varit densamma såväl före som efter inrättandet av befattningen som kvalitetsingenjör samt att antalet arbetstagare är detsamma. Inga nya arbetsuppgifter har tillkommit eller försvunnit. Det fanns dock en inriktning på att befattningen som kvalitetsingenjör mer än tidigare skulle ge stöd åt försäljningsorganisationen.

En väsentlig del av de arbetsuppgifter som tillfördes befattningen som kvalitetsingenjör har hämtats från B-I.E:s tidigare daglaborantbefattning, som föll under pappersavtalet. Att befattningen före hennes tid var en Sif-

befattning utvisar endast att det typiskt sett inte finns några arbetsuppgifter som skall tillhöra Pappers respektive Sifs avtalsområde. Det faktum att befattningen numera kallas kvalitetsingenjör i stället för ”daglaborant-marknad/specialanalyser” samt att det skett en anpassning av befattningens kompetenskrav innebär inte att det blivit fråga om en helt ny befattning som skall regleras av tjänstemannaavtalet. Det kan tilläggas att det även på Pappers område blir allt vanligare att de anställda har högskoleutbildning eller ingenjörsexamen och att kompetenskraven fortlöpande höjs på arbetarområdet.

Sif har inte vid något tillfälle ifrågasatt tillämpningen av pappersavtalet på den befattning som B-I.E. innehade. Styrande för avtalstolkningen skall därför vara att pappersavtalet tillämpades på B-I.E:s befattning och att arbetet som kvalitetsingenjör har utvecklats från denna befattning.

Det är i och för sig riktigt att det tidigare under år 2003 fanns ett förslag som gick ut på att utöka bemanningen på daglaboratoriet genom att inrätta två laboratorieingenjörstjänster som skulle vara direkt underställda produktionschefen B.H. Detta skulle emellertid ha medfört en utökning av bemanningen som inte var möjlig vid den tidpunkten.

Typiskt för de tjänstemän som arbetar inom produktionen är att de har ett ledningsansvar, dvs. ett personalansvar. Produktionsledarna och laboratorieingenjören, men inte kvalitetsingenjören, har ett sådant ansvar.

Vid en bedömning av avtalstillhörigheten för kvalitetsingenjörens arbetsuppgifter går det inte att dra några slutsatser med ledning av arbetsuppgifternas svårighetsgrad eller krav på kompetens. Inom pappersavtalets område finns det nämligen arbetsuppgifter som jämfört med traditionella tjänstemannauppgifter uppställer samma eller högre krav på t.ex. omdöme, initiativförmåga, erfarenhet och kompetens. I detta sammanhang kan nämnas att kvalitetsingenjörens terminalarbete i fråga om svårighetsgrad och karaktär inte skiljer sig från övrigt terminalarbete. Inte heller går det att dra någon slutsats av att det i befattningsbeskrivningen för kvalitetsingenjören har angetts att det krävs högskoleexamen. Kvalitetsingenjörens arbetsuppgifter är vidare inte av sådan karaktär att de kan sägas utgöra typiska tjänstemannauppgifter, såsom fallet är med vissa administrativa arbetsuppgifter eller tjänster inom försäljningsorganisationen eller tjänster som är förenade med personalansvar. Detta har att göra med att laboratoriet ingår i driften som en direkt stödjande funktion. Laboratoriets uppgift är att kvalitetssäkra de produkter som tillverkas genom att kontinuerligt genomföra mätningar och analyser. Det som har beskrivits som tekniskt marknadsstöd utgör således inte arbete som naturligt ingår i försäljningsorganisationen. Det är i stället fråga om arbetsuppgifter som är typiska vid ett laboratorium.

Laboratoriet består av en skiftgående del och en daggående del. Alla laboranter arbetar sida vid sida i samma lokal. Laboratoriet är beläget i rummet bredvid driftcentralen, dvs. kontrollrummet där operatörerna övervakar verksamheten via terminaler. Laboratorieingenjören är laboratoriets chef. Med denna befattning följer både personalansvar och ansvar för verksamheten vid

laboratoriet. Detta är den tyngsta delen i laboratorieingenjörens befattning. Kvalitetsingenjören har inte detta ansvar till någon del.

Skiftlaboranterna utför kontinuerliga analyser av massans ljushet, surhetsgrad, viskositet, renhet etc. Analysresultaten lagras i bolagets datasystem och uppgifterna används sedan av kvalitetsingenjören vid slutklassning och enhetsgruppering av massan. Även daglaboranterna utför kontinuerligt vissa bestämda analyser. Dels är det fråga om analyser som kan göras vid lämplig tidpunkt under dygnet, vilket normalt sett är under dagtid, dels är det fråga om analyser som tar något längre tid i anspråk än de analyser som skiftlaboranterna utför. Daglaboranterna analyserar t.ex. egenskaperna hos luten, matarvattnet och det industriella avloppsvattnet. En del av arbetet som kvalitetsingenjör består i sådant analysarbete som även övriga laboranter utför, t.ex. beträffande förekomsten av askhalt och metall. Detta arbete, som inte är något typiskt tjänstemannaarbete, utfördes tidigare av B-I.E. Till viss del har analysarbetet minskat som en följd av att laboratorieingenjören tagit över visst analysarbete som tidigare utfördes av B-I.E. Analysarbetet utgör emellertid fortfarande en väsentlig del av kvalitetsingenjörens arbetsuppgifter och kan uppskattas till 10–20 procent av arbetstiden.

Andra viktiga delar av kvalitetsingenjörens uppgifter är terminalarbete, t.ex. vid slutklassning av massa, enhetsgruppering av massa samt framtagande av produktrapporter och uppgifter om reklamationer. Det som i befattningsbeskrivningen kallas för tekniskt marknadsstöd utgörs i huvudsak av terminalarbete. Kvalitetsingenjören skall vara ett "bollplank" vid reklamationer och vid kontakter med försäljningsorganisationen genom att matcha kundens krav mot befintligt lager. Det är ytterst sällan som kvalitetsingenjören har kontakt direkt med kunden. Av befattningsbeskrivningen för kvalitetsingenjören kan man få intrycket av att tekniskt marknadsstöd skulle utgöra en helt ny uppgift. Så är inte fallet. Uppgifterna utfördes tidigare av B-I.E. och det är alltså inte fråga om ett typiskt tjänstemannaarbete. Även om det förekommer arbetsuppgifter med visst tjänstemannainslag är dessa intimt sammankopplade med sådana arbetsuppgifter som tidigare utfördes under pappersavtalet. Terminalarbete är ett arbete som normalt förekommer under pappersavtalet.

I kvalitetsingenjörens arbetsuppgifter ingår även att upprätta en månadsrapport avseende sulfatmassans kvalitet. Denna uppgift utförde I.G. tidigare i rollen som laboratorieingenjör. Kvalitetsingenjören deltar varje månad vid en kontraktsgenomgång där man diskuterar nya krav och reklamationer från kunder. B-I.E. deltog inte i dessa kontraktsgenomgångar även om hon bidrog med uppgifter både inför och efter dessa möten. Arbetsuppgifterna hade kunnat utföras inom ramen för pappersavtalet.

I.G. har i sitt arbete som kvalitetsingenjör vid några tillfällen deltagit vid kundbesök tillsammans med laboratorieingenjören. Uppskattningsvis är det fråga om i genomsnitt ett besök varannan månad. Även denna arbetsuppgift hade kunnat utföras inom ramen för B-I.E:s befattning. Att bedriva produktutveckling utgör en mindre arbetsuppgift som kan uppskattas till 1-5

procent, en uppgift som både I.G. och B-I.E. deltagit i. Sistnämnda arbetsuppgift har inslag av tjänstemannarbete.

I.G. ersätter laboratorieingenjören vid frånvaro, men hon kan inte sägas utöva något personalansvar annat än i brådskande situationer. De uppgifter som kan sägas ingå i det egentliga personalansvaret får normalt vänta till dess att laboratorieingenjören kommer tillbaka. Tidigare var det en processoperatör som ersatte laboratorieingenjören vid dennes frånvaro. Det är inte ovanligt att en arbetare ersätter en tjänsteman vid dennes frånvaro.

Kvalitetsingenjören skall följa utveckling och trender inom massa- och pappersprovning samt kvalitets- och miljökontroll. Dessa arbetsuppgifter utgör endast en mindre del av kvalitetsingenjörens åligganden. Det är laboratorieingenjören som har huvudansvaret för detta område gentemot den övriga organisationen. Samma sak gäller för uppgiften att uppdatera laboratoriets rutiner inom ledningssystemet och ackrediteringen samt uppgiften att initiera förbättringar av provtagningar och rutiner för produktionskontroll.

B-I.E. har i sin befattning som daglaborant utfört slutklassning och enhetsgruppering av massa samt framställt produktrapporter och har ansvarat för kvalitetskontroll och kvalitetsrapportering (p. 1-3 i den av Sif angivna befattningsbeskrivningen). I mindre omfattning har hon arbetat med att följa utveckling och trender inom massa- och pappersprovning samt kvalitetskontroll (p. 4). Hon har även utfört analyser och rapporterat kvalitetsavvikelser samt har i mindre utsträckning arbetat med att initiera förbättringar av provtagningar och rutiner för produktionskontroll (p. 5). Att uppdatera laboratoriets rutiner inom ledningssystemet och ackrediteringen har B-I.E. inte arbetat med (p. 6). B-I.E. har däremot fungerat som tekniskt marknadsstöd åt försäljningsorganisationen samt deltagit i produktutvecklingen (punkterna 7 och 8).

Vid frånvaro var det i första hand en daglaborant som i den tidigare organisationen ersatte B-I.E. Detsamma gäller i dag beträffande I.G.

I.G. var visserligen tjänsteman i sin tidigare roll som laboratorieingenjör. Detta saknar emellertid betydelse för frågan om kvalitetsingenjörens avtalsstillhörighet.

Sammanfattningsvis kan sägas att B-I.E. tidigare som daglaborant till stor del utförde de arbetsuppgifter som I.G. sedermera kommit att utföra i befattningen som kvalitetsingenjör. Denna befattning hämtar till omkring 50 procent sitt innehåll från den tidigare daglaborantbefattningen, som föll under pappersavtalet. Utvecklingen av den sistnämnda befattningen har inte gått så långt att den numera är att betrakta som en tjänstemannabefattning.

Sammanfattning av grunderna för bestridandet

Arbetsgivarparterna gör i första hand gällande att det mellan de lokala parterna har träffats en överenskommelse om att befattningen som kvalitetsingenjör skall regleras av pappersavtalet, inte av Sif-avtalet.

Överenskommelsen är bindande för avtalsparterna och utgör ett lokalt kollektivavtal, eftersom den har ingåtts i kollektivavtalets form. De lokala parterna har haft behörighet att träffa detta kollektivavtal.

I andra hand görs gällande att Sif-avtalen inte är tillämpliga på det aktuella arbetet och att det alltså inte har förekommit något brott mot dessa avtal.

Sif

Det bestrids att det vid förhandlingarna i december 2003 skulle ha träffats en lokal överenskommelse av kollektivavtals natur om att befattningen som kvalitetsingenjör inte skulle falla under Sif-avtalen, utan under pappersavtalet. Förhandlingarna utgjorde vanliga medbestämmandeförhandlingar, och det framstår som främmande att protokollet över förhandlingarna skulle utgöra ett kollektivavtal. Vid förhandlingarna den 18 och 19 december 2003 företrädde Sif av M.S., som är verksam vid förbundets Gävleavdelning. Vid förhandlingen berördes avtalstillhörigheten för den i målet aktuella befattningen mycket kort. Vid förhandlingen hade bolaget inte tillgång till några befattningsbeskrivningar och det var inte helt klart vad som skulle ingå i befattningen som kvalitetsingenjör. M.S. hävdade vid denna tidpunkt att det faktiska arbetsinnehållet skulle styra avtalstillämpningen. När M.S. tog emot protokollet från förhandlingen reagerade hon på att det var utformat så att Sif hade godkänt att befattningen som kvalitetsingenjör skulle tillhöra Pappers avtalsområde. Den till protokollet bilagda justeringsanmärkningen tillkom för att markera dels att parterna varit oeniga beträffande avtalstillämpningen, dels att Sifs ståndpunkt var att avtalstillhörigheten skall bestämmas enligt fastlagda kriterier, t.ex. genom en gränsdragningsöverenskommelse eller genom sedvanlig tolkning av avtalet.

Sif bestrider att det har träffats någon överenskommelse över huvud taget mellan de lokala parterna rörande kvalitetsingenjörens avtalstillhörighet. Protokollet uppfyller vidare inte de formella krav som ställs på ett kollektivavtal enligt medbestämmandelagen. Dessutom gör Sif gällande att de lokala parterna inte hade behörighet att med rättslig verkan komma överens i en fråga rörande Sif-avtalets tillämpningsområde.

Domskäl

Bakgrunden till tvisten är i korthet följande. I.G. var tidigare laboratorieingenjör och chef för laboratoriet vid bolagets anläggning i Vallvik. Denna befattning omfattades ostridigt av tjänstemannaavtalen. Under hösten 2003 föreslogs från bolagets sida en omorganisation, som bl.a. innebar att I.G. skulle ha en nyinrättad befattning som kvalitetsingenjör vid laboratoriet, medan befattningen som laboratorieingenjör och chef för laboratoriet skulle innehas av en annan person. Frågan om omorganisation blev i december 2003 föremål för förhandlingar mellan bolaget och de lokala fackliga organisationerna. Bolaget förklarade därvid bl.a. att I.G:s nya befattning enligt bolagets uppfattning skulle omfattas av avtalet med Svenska Pappersindustriarbetareförbundet. Omorganisationen genomfördes med verkan från den 1 april 2004. Sedan dess har bolaget tillämpat pappersavtalet på I.G:s arbete.

Tvisten i målet gäller frågan om bolaget har begått kollektivavtalsbrott genom underlåtenheten att tillämpa de mellan Sif och bolaget gällande kollektivavtalen rörande lön, avtalsförsäkring m.m. på I.G:s befattning.

Sifs uppfattning är att befattningen som kvalitetsingenjör omfattas av Sifs avtal. Arbetsgivarparternas uppfattning är att arbetet inte omfattas av Sifs avtal, utan av pappersavtalet. De har dessutom gjort gällande att befattningen, oavsett om den omfattas av Sifs avtal eller ej, enligt vad de lokala parterna har enats om genom kollektivavtal skall hänföras till pappersavtalets område. Sif har bestritt att saken har reglerats genom lokal överenskommelse.

Utredningen i målet

Målet har avgjorts efter huvudförhandling. Vid denna har på begäran av Sif hållits vittnesförhör med produktionschefen B.H., kvalitetsingenjören I.G. och laboratorieingenjören E.O. samt förhör med ombudsmännen M.S., J.S., B.H.G. och P.E. På begäran av arbetsgivarparterna har hållits förhör under sanningsförsäkran med verkställande direktören H.T. samt förhör med direktören G.S., daglaboranten M.M., civilingenjören T.B., f.d. laboratoriechefen R.B., f.d. daglaboranten B-I.E., svetsaren L-O.B., ordföranden i Ledarnas lokala fackliga organisation C.L., personalhandläggaren L.M., kontoristen J-E.O. samt förhandlingsombudsmannen L.O.

Har det träffats ett lokalt kollektivavtal om kvalitetsingenjörens avtalstillhörighet?

Förhandlingar om omorganisationen fördes den 18 och 19 december 2003 mellan bolaget och de lokala fackliga organisationerna. I protokollet anges bland de föreslagna förändringarna att ”arbetsuppgifterna som nuvarande labingenjör och daglaborant marknad/specialanalyser gör i dag fördelas på två nya roller labingenjör-marknad (tillhörighet pappers) labingenjör-analys (tillhörighet SIF)”. Befattningen som ”labingenjör-marknad” syftar enligt

vad som upplysts i målet på den befattning som senare kom att benämnas kvalitetsingenjör, och denna befattning skulle alltså enligt protokollstexten hänföras till pappersavtalets område. I protokollet anges därefter att Sif godkänner företagets förslag med reservationer i vissa frågor som inte är av intresse för den föreliggande tvisten.

Emellertid är till protokollet också fogat en bilaga med justeringsanmärkning som undertecknats av M.S., vilken företrädde Sif vid förhandlingarna. Enligt bilagan skall enligt Sifs uppfattning ”kollektivavtalsbehörigheten för befattningen som laboratorieingenjör-marknad fastställas enligt de regler som gäller för gränsdragningen mellan tjänstemannabefattning och kollektivbefattning, innan det slutligt bestäms om befattningen ska tillhöra Pappers”. Genom en handskreven markering i det justerade protokollet klargörs att protokollsbilagan tar sikte på det avsnitt i själva protokollstexten som har återgetts i det föregående.

Sif har gentemot arbetsgivarparternas invändning om lokalt kollektivavtal anfört att det varit fråga om en sedvanlig medbestämmandeförhandling och har bestritt att det vid denna träffades någon överenskommelse över huvud taget. Sif har vidare anfört att formkravet för kollektivavtal inte är uppfyllt samt att de lokala parterna under alla förhållanden inte hade behörighet att träffa avtal om kollektivavtalens tillämpningsområde.

Av 23 § medbestämmandelagen följer att ett kollektivavtal skall vara skriftligt. I paragrafens andra stycke anges att avtal anses skriftligt även när dess innehåll har upptagits i justerat protokoll. I detta fall föreligger i och för sig ett justerat förhandlingsprotokoll. Detta protokoll ger emellertid inte uttryck för någon överenskommelse mellan parterna i fråga om avtalstillhörigheten för befattningen som kvalitetsingenjör. I justeringsanmärkningen klargörs tvärtom att Sif inte delar den uppfattning som kommer till uttryck i protokollstexten. Det står därmed klart att något kollektivavtal rörande avtalstillhörigheten inte har ingåtts vid förhandlingen. Det kan anmärkas att slutsatsen skulle bli densamma även om, vilket Sif har bestritt, det skulle ha träffats en muntlig överenskommelse i frågan vid förhandlingen.

På grund av det anförda kommer domstolen till slutsatsen att det inte har ingåtts något kollektivavtal rörande avtalstillhörigheten för befattningen som kvalitetsingenjör. Med detta ställningstagande har domstolen inte anledning att gå in på frågan om vilken rättsverkan som skulle kunna följa av ett lokalt kollektivavtal i saken.

Är Sif-avtalen tillämpliga på befattningen som kvalitetsingenjör?

Innan domstolen går in på de särskilda omständigheterna i målet vill domstolen erinra om de allmänna synpunkter som domstolen tidigare utvecklat i tvister avseende liknande frågeställningar. Arbetsdomstolen har i domen 1978 nr 18 angett vissa allmänna riktlinjer för avgörandet av rättstvister kring gränsdragningen mellan arbetarkollektivavtal och tjänstemannakollektivavtal. Dessa riktlinjer har i domen 1989 nr 12 sammanfattats på följande sätt.

”Domstolen erinrar i den domen inledningsvis om att ett arbetaravtals gräns i förhållande till tjänstemannaavtal principiellt är att fastställa genom sedvanlig tolkning av avtalet. Vad arbetaravtalets parter själva har kommit överens om eller de gemensamma förutsättningar som de har utgått från är därmed i första hand bestämmande för gränsdragningen. Giltighetsområdet för arbetaravtalet är normalt sett avgränsat efter objektiva grunder i den meningen att området inte kan ändras utan avtalsparternas medverkan (jfr AD 1961 nr 29). Detta betyder dock inte att arbetaravtal och tjänstemannaavtal skulle sakna anpassning till varandra. I praktiken har man enligt domstolen i regel att räkna med att en sådan gränsdragning råder mellan avtalen att arbetaravtalet inte är tillämpligt i fråga om uppgifter som utförs av den som har tjänstemannaställning och omfattas av tjänstemannaavtalet. Detta beror, sägs det vidare i domen, på att avtalen på båda sidor har utvecklats under beaktande av en på traditionen vilande gemensam uppfattning om vad som är tjänstemannarbete och på att gränsen mellan avtalen i stor utsträckning har klarlagts avtalsvägen mellan arbetsgivar sidan och de berörda arbetstagarorganisationerna, varvid organisationsöverenskommelser mellan arbetstagarorganisationerna ofta har blivit vägledande fastän de inte är omedelbart bindande för arbetsgivar sidan. Problem kan likväl uppstå när det gäller att avgöra vilket avtal som skall tillämpas på en arbetstagar, om arbetstagar arbetsuppgifter till typ eller sammansättning skiljer sig från vad som tidigare förekommit i branschen. Detta hänger samman med att varken den på traditionen vilande gemensamma uppfattningen om vad som är tjänstemannarbete eller förekommande överenskommelser utgår från något enhetligt tjänstemannabegrepp. Det torde tvärtom allmänt erkännas, uttalar domstolen, att begrepps bildningen på området inte är logiskt genomförd och att den åtminstone beträffande vissa typer av arbete är oklar.

Domen AD 1978 nr 18 innehåller också vissa anvisningar om hur man bör gå tillväga vid bedömningen av gränsfall när något direkt svar på frågan inte står att finna i avtalet eller i överenskommelser i anslutning till avtalet. Hänsyn bör tas till hur det arbete som tvisten gäller traditionellt har betraktats på avtalsområdet. I vissa fall torde gränsdragningsöverenskommelser för jämförligt arbete ge vägledning. Frånvaron av ett enhetligt tjänstemannabegrepp som grundval för gränsdragningen är dock ägnad att förringa betydelsen av praxis. Ett annat tillvägagångssätt kan vara, fortsätter arbetsdomstolen, att ställa frågan om arbetet huvudsakligen är tjänstemannabetonat eller om det till större delen utgörs av sådant arbete som typiskt sett faller under arbetaravtalet. I praktiken torde den metoden dock inte sällan visa sig svårtillämpad, eftersom vad som kan uppfattas som typiskt tjänstemannarbete också kan ingå som ett mer eller mindre omfattande inslag i arbete som klart faller inom arbetaravtalets tillämpningsområde. – Ofta torde kunna konstateras att de arbetsuppgifter som tvisten gäller har utvecklats från arbete som hör under det ena avtalet. Om t ex en arbetare med bibehållande i större eller mindre utsträckning av tidigare arbetsuppgifter tillförs ytterligare arbetsuppgifter som är tjänstemannabetonade, kan det enligt domstolen vara motiverat, med utgångspunkt i att det är ett gängse förfaringsätt att lösa uppkommande gränsdragningsfrågor genom överenskommelse, att anse att arbetstagar arbetsuppgifter efter förändringen alljämt omfattas av arbetaravtalet intill dess frågan blir reglerad genom överenskommelse. Som förutsättning bör dock gälla att de nytillkomna arbetsuppgifterna inte är helt dominerande.”

Dessa uttalanden har enligt domstolens mening fortfarande giltighet. Det kan tilläggas att det mot bakgrund av den tekniska utvecklingen under senare år inom vissa områden på arbetsmarknaden möjligen har blivit vanligare med situationer där arbetsuppgifter samtidigt omfattas av såväl arbetaravtal som tjänstemannaavtal. Detta förhållande saknar dock betydelse för prövningen i den föreliggande tvisten. Den enda fråga som domstolen har att ta ställning till i tvisten mellan parterna i målet är om arbetsuppgifterna som kvalitetsingenjör omfattas av Sif-avtalen. Om så är fallet, har bolaget ostridigt brutit mot dessa avtal genom att inte tillämpa dem på I.G:s befattning.

Som framgår av den inledande redogörelsen är det en sedvanlig tolkning av kollektivavtalet, i detta fall Sif-avtalen, som är avgörande för tvistefrågan. Det är vid en sådan tolkning i första hand parternas gemensamma avsikt med avtalen som är bestämmande för bedömningen. Parterna i målet har dock inte gjort gällande att det finns någon gemensam partsavsikt som tar sikte på den aktuella frågan om avtalens tillämpningsområde. Enligt domstolens mening är det vidare knappast möjligt att bestämma Sif-avtalens tillämpningsområde i detta fall genom att pröva om kvalitetsingenjörens arbete huvudsakligen är tjänstemannabetonat eller om det till större delen utgörs av arbete som typiskt sett faller under arbetaravtal.

I några tidigare rättsfall har tvist om gränsdragning mellan arbetaravtal och tjänstemannaavtal uppkommit därför att arbetet har förändrats som en följd av den tekniska utvecklingen. Så synes inte vara fallet i den föreliggande tvisten. Här är det i stället fråga om en omorganisation som inneburit i huvudsak att vissa arbetsuppgifter som tidigare utförts av olika anställda har förts samman till en nyskapad befattning som kvalitetsingenjör. Under dessa förhållanden är det enligt domstolens mening naturligt att – i enlighet med parternas argumentation i målet – vid bedömningen beakta i vilken utsträckning arbetsuppgifterna som kvalitetsingenjör tidigare har utförts i en befattning som fallit under tjänstemannaavtalen. Sifs uppfattning är att den övervägande delen av kvalitetsingenjörens arbete har hämtats från I.G:s tidigare befattning som laboratorieingenjör. Arbetsgivarparternas uppfattning är i stället att kvalitetsingenjörens arbete i huvudsak har övertagits från B-I.E:s befattning som daglaborant. Det är en särskild komplikation i målet att parterna har olika meningar i frågan huruvida den sistnämnda befattningen utgjorde en tjänstemanna- eller arbetarbefattning. Som kommer att framgå i det följande saknar dock domstolen anledning att gå in närmare på den saken.

Beträffande de arbetsuppgifter som faktiskt åligger kvalitetsingenjören är parterna ense. Arbetsuppgifterna finns återgivna i en befattningsbeskrivning som innehåller följande.

1. Utföra slutklassning och enhetsgruppering av massa
2. Framställa produktrapporter
3. Ansvara för företagets kvalitetskontroll och kvalitetsrapportering
4. Följa utveckling och trender inom massa- och pappersprovning samt kvalitets- och miljöstandarder
5. Analysera och rapportera kvalitetsavvikelser samt utifrån dessa initiera förbättringar av provtagningar och rutiner för produktionskontroll
6. Uppdatera laboratoriets rutiner inom ledningssystemet och ackrediteringen
7. Fungera som tekniskt marknadsstöd till försäljningen
8. Delta i produktutvecklingen
9. Ersätta laboratorieingenjören vid dennes frånvaro

Vad parterna är oense om är som nämnts huruvida de nu angivna arbetsuppgifterna i huvudsak är övertagna från I.G:s tidigare befattning som laboratorieingenjör eller från B-I.E:s tidigare befattning som daglaborant. Sifs uppfattning är att endast p. 1 och 2 avser uppgifter som kommer från daglaborantbefattningen och att dessa motsvarar endast omkring 25 procent

av arbetet som kvalitetsingenjör. Övriga arbetsuppgifter är enligt Sifs uppfattning helt nya uppgifter eller sådana som hämtats från I.G:s tidigare befattning som laboratorieingenjör. Arbetsgivarparternas uppfattning är att samtliga uppgifter utom p. 9 till någon del utfördes även av B-I.E. och att sammantaget omkring 50 procent av kvalitetsingenjörens arbete har hämtats från hennes tidigare befattning som daglaborant.

Utredningen i fråga om arbetet som kvalitetsingenjör består bl.a. av uppgifter som har lämnats av produktionschefen B.H., kvalitetsingenjören I.G. och den nuvarande chefen för laboratoriet, laboratorieingenjören E.O. De har samstämmt uppgett att endast uppgifterna vid p. 1 och 2 var hämtade från daglaborantbefattningen samt att övriga uppgifter var nya eller hämtade från den tidigare laboratorieingenjörsbefattningen. Av deras uppgifter framgår att befattningen som kvalitetsingenjör tillskapades genom att man i stort sett delade I.G:s tidigare befattning som laboratorieingenjör och chef för laboratoriet i två delar, där den ena delen fördes till den nya befattningen som laboratorieingenjör och chef för laboratoriet samt den andra delen fördes till befattningen som kvalitetsingenjör. Av B.H:s, I.G:s och E.O:s uppgifter kan dras slutsatsen att endast en mindre del – B.H. har nämnt andelen 25 procent – av kvalitetsingenjörens arbete kan anses hämtad från B-I.E:s befattning som daglaborant. Vad som nu har angetts motsägs inte med någon tyngd av de uppgifter som i målet har lämnats av främst H.T., B-I.E. och M.M.

Arbetsdomstolen kommer på grundval av utredningen i målet till slutsatsen att arbetsuppgifterna i befattningen som kvalitetsingenjör vid laboratoriet till övervägande del är hämtade från den tidigare laboratorieingenjörsbefattningen och att endast en mindre del är hämtad från daglaborantbefattningen. Som en följd av detta får enligt domstolens mening arbetsuppgifterna som kvalitetsingenjör sammantaget anses utgöra tjänstemannauppgifter som faller inom tillämpningsområdet för Sif-avtalen.

Frågor om skadestånd och rättegångskostnader

Arbetsdomstolens ställningstagande i fråga om avtalstillhörigheten innebär att bolaget har åsidosatt sina skyldigheter enligt Sif-avtalen. Bolaget är därmed skyldigt att utge allmänt skadestånd till Sif för den kränkning som detta har inneburit. Domstolen bestämmer skadeståndet till 50 000 kr.

Med denna utgång i målet är arbetsgivarparterna skyldiga att ersätta Sif för rättegångskostnader. Det belopp som yrkats av Sif är vitsordat som skäligt av arbetsgivarparterna.

Domslut

1. Arbetsdomstolen förpliktar Vallviks Bruk AB att till Sif utge allmänt skadestånd med femtiotusen (50 000) kr jämte ränta enligt 6 § rättelagen från den 19 februari 2005 till dess betalning sker.

2. Föreningen Sveriges Skogsindustrier och Vallviks Bruk AB förpliktas att med hälften vardera ersätta Sif för rättegångskostnader med tvåhundra-två tusensexhundra-tjugofem (212 625) kr, varav 189 600 kr för ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § rättelagen på det förstnämnda beloppet från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Michaël Koch, Sören Öman, Inga Jerkeman, Göran Trogen, Tomas Weis, Lilian Hinderesson och Bo Almgren. Enhälligt.

Sekreterare: Inge-Marie Nilsson